

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

PARLAMENTUL ROMÂNIA
126/2.5.2019

Palatul Parlamentului
Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România
Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.1138A/2019

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ
NR. **3408** / 02 MAY 2019

SENAT
PREȘEDINTE
Nr.L. 1130
Data 2.05.2019

Domnului
Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU
Președintele Senatului

2/26/2018

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de deputați aparținând Grupurilor parlamentare ale Partidului Național Liberal și Uniunii Salvați România, referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru completarea art.12 din Legea nr.78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 24 mai 2019 (inclusiv în format electronic, la adresa de e-mail ccr-pvd@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 5 iunie 2019.

Vă asigurăm de deplina noastră considerație.

Președinte

Prof.univ.dr. Valer DORNEANU

Parlamentul României
Camera Deputaților
Cabinet Secretar general

București, 2 mai 2019
Nr. 2/3751

Domnului Valer DORNEANU
Președintele Curții Constituționale

Stimate domnule Președinte,

Vă trimitem, alăturat, sesizarea formulată de deputați aparținând Grupurilor parlamentare ale Partidului Național Liberal și Uniunii Salvați România referitoare la Legea pentru completarea art.12 din Legea nr.78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție (PLx nr.340/2018).

Cu aleasă considerație,

SECRETAR GENERAL

Silvia Claușia MIHALCEA

Parlamentul României
Camera Deputaților

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 2/3751/02.05.2019

Către,

Secretariatul General al Camerei Deputaților

Doamnei Silvia Claudia MIHALCEA

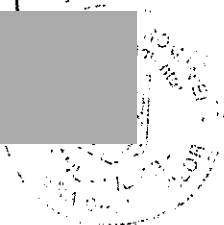
Parlamentul României
CAMERA DEPUTAȚILOR
GRUP PARLAMENTAR PNL
Nr. 36-75/225
Ziua 02 Luna 05 Anul 2019

Doamnă Secretar General,

În temeiul prevederilor art. 146 lit. a) din Constituție și în baza art. 15, alin.(1) din Legea 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, în numele semnatarilor, vă înaintăm *Sesizarea* la Curtea Constituțională cu privire la *Legea pentru completarea art. 12 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție (PL-x nr.340/2018)*, adoptată de Camera Deputaților în ședința din data de 16 aprilie 2019, în calitate de cameră decizională.

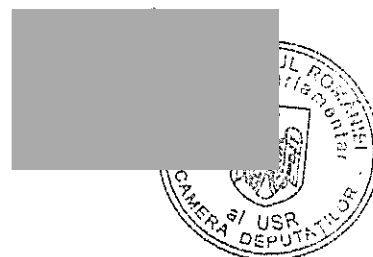
[Redacted]
Lider Grup PNL

[Redacted]
Băluca TURCAN

Lider Grup USR

Cristina Mădălina PRUNĂ

Către,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A ROMÂNIEI

Domnului Valer Dorneanu,

Președintele Curții Constituționale a României

DOMNULE PREȘEDINTE,

În conformitate cu prevederile art. 146 lit. a) din Constituția României și art. 15 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale a României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, deputații menționați în anexa atașată formulăm prezenta

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

a **Legii pentru modificarea și completarea art. 12 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție (PL-x 340/2018)**, pe care o considerăm neconformă cu o serie de prevederi din Constituția României, pentru motivele expuse în continuare.

I. Situația de fapt

Proiectul de lege are ca obiect de reglementare modificarea art.12 din Legea nr.78/2000, în sensul dezincriminării faptelor prevăzute în cuprinsul lit.a) și b) ale actualului art.12, în cazul în care faptele sunt săvârșite în scopul obținerii

pentru altul de bani, bunuri ori alte foloase, precum și în cazul în care faptele sunt săvârșite în scopul obținerii pentru sine de alte foloase decât cele materiale.

Procedura legislativă

Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr.78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție a fost înregistrată la Camera Deputaților cu indicativul BPI 709/07-12-2017, transmisă Senatului pentru dezbatere și adoptare, acesta având calitatea de primă cameră sesizată.

Cu indicativul L123/19.02.2018, propunerea a fost adoptată de plenul Senatului în data de 22.05.2018, ca urmare a depășirii termenului de adoptare, potrivit art. 75 alin.(2) teza a III-a din Constituția României republicată.

Inițiativa legislativă face parte din categoria legilor organice.

În data de 29.05.2018, propunerea a fost prezentată Biroului permanent al Camerei Deputaților pentru dezbatere și a fost trimisă pentru raport la: Comisia juridică, de disciplină și imunități, iar pentru aviz la Comisia pentru buget, finanțe și bănci și la Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale (aceasta a avizat favorabil, în data de 6.06.2018) .

În data de 19.06.2018, Comisia juridică, de disciplină și imunități a transmis un raport favorabil (6 amendamente admise, 1 amendament respins).

În data de 2.07.2018, raportul a fost înscris pe ordinea de zi a plenului Camerei Deputaților, iar în data de 4.04.2018 a fost adoptat cu 183 voturi „pentru” și 96 voturi „contra”.

În data de 27 iulie 2018, Președintele României a formulat o sesizare de neconstituționalitate cu privire la *Legea pentru modificarea art. 12 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție*, iar în data de 17.12.2018, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 584/2018, a admis sesizarea Președintelui României și a constatat că dispozițiile articolului unic pct. 1 ale acestei legi sunt neconstituționale.

În data de 18.03.2019 inițiativa legislativă a fost adoptată de Senat cu respectarea prevederilor art.76 alin.(1) din Constituția României.

În data de 20.03.2019, forma adoptată de Senat a fost prezentată Biroului permanent al Camerei Deputaților și trimisă pentru raport la Comisia juridică, de disciplină și imunități. Aceasta a emis un raport de respingere asupra inițiativei legislative pentru că textul adoptat de Senat prin care au fost puse în acord prevederile neconstituționale cu decizia Curții nu a întrunit numărul de voturi necesar adoptării raportului favorabil.

În data de 8.04.2019, raportul a fost înscris pe ordinea de zi a plenului Camerei Deputaților, iar în urma dezbaterilor a fost trimis pentru raport suplimentar la Comisia juridică, de disciplină și imunități, cu termen pentru data de 15.04.2019.

În data de 15.04.2019, raportul suplimentar a fost înscris pe ordinea de zi a plenului Camerei Deputaților, iar în data de 16.04.2019 a fost dezbătut și adoptat cu 179 voturi „pentru”, 89 de voturi „contra”, 5 abțineri, iar un deputat nu a votat.

Astfel, în 24.04.2019, textul adoptat a fost depus la Secretarul general al Camerei Deputaților pentru exercitarea dreptului de sesizare asupra constituționalității legii.

II. ADMISIBILITATEA SESIZĂRII DE NECONSTITUȚIONALITATE

Legea criticată a fost adoptată de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, în ziua de 16 aprilie 2019 și depusă la data de 24 aprilie 2019 la Secretarul general al Senatului și, respectiv, al Camerei Deputaților, pentru exercitarea dreptului de sesizare a Curții Constituționale. Legea a fost adoptată în procedură ordinară, termenul de sesizare al Curții fiind de 5 zile, conform art.133 alin.(3) din Regulamentul Camerei Deputaților, cu respectarea art.77 alin.(1) din

Constituția României. În curgerea termenului de sesizare au intervenit 3 zile de sărbătoare legală (28 aprilie 2019, 29 aprilie 2019, 1 mai 2019) și 2 zile declarate libere (27 aprilie 2019, 30 aprilie 2019) ceea ce determină împlinirea termenului menționat mai sus la data de 3 mai 2019. Invocăm, în susținerea argumentelor noastre, practica Curții Constituționale, statuată prin Decizia nr.139 din 13 martie 2019 referitoare la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru completarea Ordonanței Guvernului nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar, paragraf 67:

„67. În ceea ce privește termenul de sesizare, se constată că, din coroborarea informațiilor cuprinse în fișele legislative publicate pe paginile celor două Camere ale Parlamentului rezultă că legea criticată a fost adoptată în data de 19 decembrie 2018 de Camera Deputaților, în data de 20 decembrie a fost depusă la Secretarul general al Senatului și, respectiv, al Camerei Deputaților, pentru exercitarea dreptului de sesizare a Curții Constituționale, iar la data de 29 decembrie 2018 a fost trimisă la promulgare. Sesizarea de neconstituționalitate a fost înregistrată la Curtea Constituțională în data de 27 decembrie 2018, așadar în cadrul termenului stabilit de art.77 alin.(1) din Constituție”.

III. MOTIVE INTRINSECI DE NECONSTITUȚIONALITATE

III.1. Dispozițiile articolului unic cu referire la art.12 alin.(2) din Legea pentru modificarea și completarea art. 12 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție sunt neconstituționale deoarece încalcă dispozițiile art.1 alin.(3) și ale art.147 alin.(4) din Constituția României.

În aplicarea principiului constituțional al colaborării loiale între autoritățile statului, Parlamentului României, prin procedura reexaminării, îi revine obligația de a asigura remedierea normelor juridice afectate de un viciu de neconstituționalitate ca urmare a unei decizii a Curții Constituționale.

În procedura reexaminării, Parlamentul are obligația constituțională de a ține seama atât de dispozitivul deciziei, cât și de considerentele atașate deciziei, ambele având efecte *erga omnes*. În acest sens, decizia Curții Constituționale nr.432/2018 precizează:

„În acest context, Curtea reamintește că adoptarea de către legiuitor a unor norme contrare celor hotărâte într-o decizie a Curții Constituționale, prin care se tinde la păstrarea soluțiilor legislative afectate de vicii de constituționalitate, încalcă Legea fundamentală. Prin încălcarea efectelor erga omnes ale deciziei de constatare a neconstituționalității unei legi, autoritatea legislativă procedează într-un mod contrar comportamentului constituțional loial de care acesta trebuie să dea dovadă față de instanța constituțională și față de jurisprudența acesteia. Întrucât respectarea jurisprudenței Curții Constituționale constituie una dintre valorile care caracterizează statul de drept, obligațiile constituționale care rezultă din jurisprudența instanței constituționale circumscriu cadrul activității legislative viitoare; or, prin adoptarea unei soluții legislative similare cu cea constatată, în precedent, ca fiind contrară dispozițiilor Constituției, legiuitorul acționează ultra vires, încălcându-și obligația constituțională rezultată din art. 147 alin. (4) (a se vedea Decizia nr. 895 din 17 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 84 din 4 februarie 2016, paragraful 26, sau Decizia nr. 581 din 20 iulie 2016, precitată, paragrafele 49 și 50)”.

Constatăm că, în procedura de reexaminare a Legii pentru modificarea și completarea art. 12 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție (PLx nr.340/2018), ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr.584/25.09.2018, Parlamentul României a ignorat considerente

cu caracter general din decizia precitată, fapt care afectează, din perspectivă constituțională, conținutul articolului unic în forma adoptată după reexaminare.

În opinia noastră, au fost ignorate dispozițiile paragrafului 72 din Decizia nr. 584/2018, cât și ale paragrafului 68 din aceeași decizie:

„ 72. Prin urmare, textul de lege astfel cum acesta este normat în prezent răspunde finalității acestei obligații internaționale asumate de statul român, iar a reduce sfera sa de incidență ar echivala, astfel cum s-a arătat, cu acceptarea și tolerarea unor acte de corupție, ceea ce intră, în mod fundamental, în coliziune cu obligațiile internaționale asumate de statul român. Curtea reține că marja de apreciere a statului în structurarea politicii sale penale este limitată, pe lângă exigențele expres stabilite în textul Constituției, de obligațiile internaționale pe care acesta și le-a asumat, iar, în ceea ce privește combaterea corupției, domeniu în care actele internaționale creează obligații în sarcina statelor în sensul normativizării unor astfel de infracțiuni, statul trebuie să incrimineze astfel de fapte, activitatea sa normativă fiind îndreptată spre un asemenea scop. Dezincriminarea unor fapte de corupție, rezultată din jocul reglementărilor referitoare la latura obiectivă a textelor de lege în vigoare, precum în cauza de față, echivalează cu o nerespectare a obligațiilor sale internaționale. Încălcarea obligațiilor asumate de România prin tratatele la care este parte contravine prevederilor constituționale ale art.11 alin.(1) care consacră obligativitatea statului român de a respecta întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte [a se vedea, în acest sens, și Decizia nr. 195 din 31 martie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.396 din 5 iunie 2015, par.25].”

„68. Prin urmare, din cele de mai sus, rezultă că marja de apreciere a legiuitorului este una redusă atunci când în discuție sunt infracțiunile de corupție sau asimilate acestora, astfel încât controlul Curții Constituționale este unul strict. În cauza de față, modificările preconizate sunt contrare

exigențelor statului de drept, tocmai pentru că odată intrate în dreptul pozitiv afectează capacitatea statului de a lupta în mod eficient împotriva fenomenului corupției. Or, obligația pozitivă a statului este aceea de a-și crea un sistem normativ apt să răspundă la amenințările la adresa valorilor sale constituționale, să asigure buna și corecta funcționare a autorităților și instituțiilor sale și să protejeze securitatea juridică a cetățeanului. De aceea, legiuitorul are obligația constituțională să reglementeze măsuri cu finalitatea mai sus indicată, iar nu să adopte soluții legislative care împiedică realizarea acesteia. În consecință, Curtea constată că textul legal criticat încalcă obligația pozitivă a legiuitorului derivată din art. 1 alin.(3) din Constituție, cu referire la exigențele statului de drept, de a reglementa un sistem unitar de norme penale apte să combată fenomenul corupției”.

Deducem, din dispozițiile exprese ale considerentelor citate mai sus, că legiuitorul avea obligația, din perspectivă constituțională, de a lua act de necesitatea menținerii în vigoare a formei actuale a art.12 din Legea nr.78/2000, *per a contrario*, restrângerea conținutului infracțiunii realizată prin dispozițiile alin.(2), nou introdus prin legea legea criticată, este neconstituțională.

În consecință, legiuitorul, în procedura reexaminării, avea obligația de a constata că întreaga lege de modificare a art.12 din Legea nr.78/2000 este neconstituțională și, pe cale de consecință, de a respinge legea. Neprocedând astfel, Parlamentul României a ignorat atât dispozițiile art.147 alin.(4) din Constituție, care instituie caracterul *erga omnes* al deciziilor Curții Constituționale, cât și jurisprudența acesteia, antecitată. (*Curtea Constituțională a României, Decizia nr.432/2018, paragraf 46*)

Menținerea unor texte de lege care sunt afectate de un viciu de neconstituționalitate reprezintă, pe lângă încălcarea principiului colaborării loiale între autoritățile statului, și o încălcare a principiului securității juridice, derivat din art.1 alin.(3) din Constituția României, în componenta referitoare la calitatea actelor normative. Menținerea unui text neconstituțional afectează în

mod grav posibilitatea cetățenilor români de a-și conforma conduita unor norme juridice elaborate și adoptate de autoritatea legislativă, cu încălcarea Constituției României.

Față de cele învederate, vă rugăm să constatați neconstituționalitatea articolului unic din legea supusă controlului de constituționalitate cu referire la dispozițiile art.12 alin.(2) din Legea nr.78/2000 deoarece încalcă dispozițiile art.147 alin.(4) și ale art.1 alin.(3) din Constituția României.

III.2. Articolul unic al legii cu referire la art.12 alin.(2) Legea pentru modificarea și completarea art. 12 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție este neconstituțional deoarece consacră restrângerea domeniului de aplicare al infracțiunii reglementate prin norma în vigoare, legiuitorul refuzând aplicarea obligației regulamentare de a asigura corelarea tehnico-legislativă cu Decizia Curții Constituționale nr.584/2018, încălcând astfel dispozițiile art.147 alin.(4) și ale art.1 alin.(3) din Constituția României.

Normele edictate de autoritatea legiuitoare trebuie să fie clare, predictibile și lipsite de echivoc - dispune art. 36 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative - pentru a satisface cerința referitoare la calitatea actului normativ, parte esențială a principiului securității juridice consacrat pe cale jurisprudențială, dedus din dispozițiile art.1 alin.(3) din Constituția României.

Legiuitorului, în procedura reexaminării, îi revine obligația de a asigura corelările tehnico-legislative necesare, în aplicarea dispozițiilor cuprinse în Decizia nr.584/2018 a Curții Constituționale a României, pentru ca actul normativ care intră în vigoare să îndeplinească cerințele legale de claritate, fluentă și accesibilitate.

În acest sens, art. 134 din Regulamentul Camerei Deputaților dispune:

Art. 134

„(1) În cazurile de neconstituționalitate constatate potrivit art. 146 lit. a) din Constituția României, republicată, și în situația în care Camera Deputaților a fost prima Cameră sesizată, Biroul permanent, în prima sa ședință care are loc după publicarea deciziei Curții Constituționale în Monitorul Oficial al României, Partea I, va sesiza Comisia juridică, de disciplină și imunități și comisia permanentă sesizată în fond cu proiectul de lege sau propunerea legislativă în vederea reexaminării prevederilor declarate neconstituționale. Aceeași procedură se aplică și pentru cazul în care prevederile respective sunt trimise de la Senat, în calitate de primă Cameră sesizată.

*(2) Termenul fixat de Biroul permanent pentru întocmirea raportului comun de către comisiile prevăzute la alin. (1) nu va putea fi mai mare de 15 zile. Raportul comisiilor se înscrie cu prioritate în ordinea de zi și se dezbate conform prevederilor art. 100-112. **Cu prilejul reexaminării, Camera Deputaților va efectua corelările tehnico-legislative necesare.** După adoptarea legii în ansamblul ei, aceasta se trimite Senatului, dacă acesta este Cameră decizională, sau Președintelui României, în cazul în care Camera Deputaților este Cameră decizională.”*

Cu privire la conținutul art.12 alin.(2), nou introdus, raportat la norma de incriminare prevăzută de art.12 din Legea nr.78/2000, în forma aflată în vigoare, constatăm restrângerea sferei de aplicare a infracțiunii, ceea ce face imposibilă aplicarea textului normativ unor fapte incriminate de norma în vigoare. Amintim, în acest context, cele arătate în paragrafele 63-66 ale Deciziei Curții Constituționale nr.584/2018:

„63. Spre deosebire de cele expuse, reglementarea analizată limitează sfera de acțiune a normei de incriminare, ceea ce are drept efect acceptarea ideii ca un

act de corupție să nu fie sancționat penal. Or, legiuitorul nu are competența de a limita sfera de cuprindere a infracțiunii analizate doar în funcție de natura materială a folosului obținut, în condițiile în care intensitatea lezării relațiilor sociale ocrotite este aceeași, indiferent că folosul obținut este unul patrimonial sau nepatrimonial. O asemenea diferențiere realizată în funcție de natura folosului, pe de o parte, duce la o dezincriminare a unei categorii de acte de corupție care nu produc un folos nepatrimonial, iar, pe de altă parte, relevă faptul că legiuitorul, în mod implicit, acceptă și tolerează categoriile de acte de corupție care nu implică un folos patrimonial, ci nepatrimonial, ceea ce este contrar exigențelor statului de drept.

64. *În acest context, Curtea subliniază că revine organelor judiciare obligația de a administra probatoriul necesar pentru a demonstra legătura de cauzalitate între activitatea ilicită realizată și scopul urmărit pentru reținerea infracțiunii analizate. Legătura de cauzalitate, ca element al laturii obiective a infracțiunii, trebuie să rezulte în mod indubitabil din probele administrate.*

65. *Cu privire la marja de apreciere a Parlamentului în structurarea politicii penale a statului, Curtea, în jurisprudența sa [cu titlu exemplificativ, Decizia nr.405 din 15 iunie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.517 din 8 iulie 2016, par.66], atunci când analizează norme de drept penal substanțial, precizează că, deși, în principiu, Parlamentul se bucură de o competență exclusivă în reglementarea măsurilor ce țin de politica penală a statului, această competență nu este absolută în sensul excluderii exercitării controlului de constituționalitate asupra măsurilor adoptate. Astfel, incriminarea/ dezincriminarea unor fapte ori reconfigurarea elementelor constitutive ale unei infracțiuni țin de marja de apreciere a legiuitorului, marjă care nu este absolută, ea fiind limitată de principiile, valorile și exigențele constituționale. În acest sens, Curtea a statuat că legiuitorul trebuie să dozeze folosirea mijloacelor penale în funcție de valoarea socială ocrotită, Curtea*

*putând cenzura opțiunea legiuitorului numai dacă aceasta contravine principiilor și exigențelor constituționale (a se vedea, în acest sens, Decizia nr.824 din 3 decembrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 122 din 17 februarie 2016). De asemenea, potrivit art. 1 alin.(5) din Legea fundamentală, respectarea Constituției este obligatorie, de unde rezultă că **Parlamentul nu-și poate exercita competența de incriminare și de dezincriminare a unor fapte antisociale decât cu respectarea normelor și principiilor consacrate prin Constituție (Decizia nr.2 din 15 ianuarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.71 din 29 ianuarie 2014).***

66. *Tot în același sens, Curtea a subliniat, prin Decizia nr.619 din 11 octombrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.6 din 4 ianuarie 2017, par.44, că marja de apreciere a legiuitorului, atunci când pune în discuție limitarea unui drept constituțional, în speță art.23 din Constituție (Decizia nr.603 din 6 octombrie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.845 din 13 noiembrie 2015, paragraful 23), sau nesancționarea încălcării unor relații sociale ce ar avea drept consecință existența unei amenințări cu privire la instituțiile statului de drept, democrație, drepturile omului, echitatea și justiția socială (Decizia nr.2 din 15 ianuarie 2014), este una limitată, fiind supusă unui control strict al Curții Constituționale.”*

Infracțiunea descrisă la art.12 din Legea nr.78/2000, forma în vigoare, se săvârșește în patru modalități alternative, atașate scopului constând în „obținerea, direct sau indirect, a anumitor foloase necuvenite”:

- 1) operațiuni financiare săvârșite ca acte de comerț, incompatibile cu funcția, atribuția sau însărcinarea pe care o îndeplinește o persoană;
- 2) încheierea unor tranzacții financiare utilizând informațiile obținute în virtutea funcției, atribuției sau însărcinării sale;

3) folosirea în orice mod, direct sau indirect, de informații ce nu sunt destinate publicității;

4) permiterea accesului unor persoane neautorizate la informații ce nu sunt destinate publicității.

În acest sens, Decizia Curții Constituționale nr.584/2018 precizează :

„57. Curtea reține că infracțiunea analizată este structurată prin raportarea tezei introductive a art.12, care conține o cerință esențială — scopul — specifică infracțiunilor de corupție, la modalitățile alternative de săvârșire a acesteia, astfel că nu aceste ultime modalități constituie infracțiunea în sine. In cazul primei modalități alternative de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 12 din Legea nr. 78/2000, Curtea, prin Decizia nr.243 din 6 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.527 din 6 iulie 2017, par.40, sau Decizia nr. 700 din 7 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.42 din 17 ianuarie 2018, par.33, a statuat că, „prin ea însăși, simpla efectuare de operațiuni financiare ca acte de comerț nu determină existența elementului material al infracțiunii, efectuarea de operațiuni financiare având, așadar, relevanță penală și putând constitui elementul material al infracțiunii numai dacă este săvârșită ca act de comerț, dacă operațiunile financiare sunt incompatibile cu funcția, atribuția sau însărcinarea pe care o îndeplinește o persoană și dacă sunt săvârșite în scopul determinat de legiuitor”. Or, tocmai scopul urmărit de persoana în cauză, prin folosirea funcției sale, indiferent că a fost sau nu atins, caracterizează infracțiunea respectivă ca una asimilată celei de corupție. Prin urmare, legiuitorul nu sancționează penal subiectul în cauză pentru simpla efectuare de operațiuni financiare, ci efectuarea de operațiuni financiare, ca acte de comerț în considerarea scopului urmărit. De aceea, Curtea a concluzionat că scopul incriminării infracțiunii prevăzute de art. 12 lit.a) teza întâi din Legea nr.78/2000 îl constituie ocrotirea relațiilor sociale referitoare la cinstea, onestitatea

persoanelor care, datorită funcției, atribuției sau însărcinării primite, trebuie să se abțină de la efectuarea de astfel de operațiuni [Decizia nr.700 din 7 noiembrie 2017, par.22].

58. Situația anterior referită este identică și în privința celorlalte trei modalități alternative de săvârșire reglementate de art.12 din lege, respectiv: încheierea de tranzacții financiare, utilizând informațiile obținute în virtutea funcției, atribuției sau însărcinării sale; folosirea, în orice mod, direct sau indirect, de informații ce nu sunt destinate publicității; permiterea accesului unor persoane neautorizate la informații ce nu sunt destinate publicității. Astfel, dacă aceste fapte sunt săvârșite în scopul obținerii pentru sine sau pentru altul de bani, bunuri ori alte foloase necuvenite, devine incident art.12 din lege, însă, în lipsa acestui scop, devin aplicabile prevederile corespunzătoare din Codul penal [art.303 — Divulgarea informațiilor secrete de stat sau art.304 — Divulgarea informațiilor secrete de serviciu sau nepublice].”

Prin dispozițiile art.12 alin.(2) din Legea nr.78/2000, nou introdus, modalitatea de săvârșire a infracțiunii constând în efectuarea de operațiuni financiare incompatibile cu funcția este restrânsă la acțiunile enumerate, exhaustiv, în acest alineat: „operațiuni care antrenează circulația de capital, operațiuni de bancă, operațiuni de schimb valutar sau de credit, operațiuni de plasament, în burse, în asigurări, în plasament mutual ori privitor la conturile bancare și cele asimilate acestora, tranzacții comerciale interne și internaționale”.

Această restrângere nu se circumscrie marjei de apreciere a legiuitorului și încalcă dispozițiile consacrate de Curtea Constituțională prin Decizia nr.584/2018, paragraf 63 și paragraf 64, antecitate:

„ 63. (...) reglementarea analizată limitează sfera de acțiune a normei de incriminare, ceea ce are drept efect acceptarea ideii ca un act de corupție să nu fie sancționat penal. Or, legiuitorul nu are competența de a limita sfera de cuprindere a infracțiunii analizate doar în funcție de natura materială a folosului

obținut, în condițiile în care intensitatea lezării relațiilor sociale ocrotite este aceeași, indiferent că folosul obținut este unul patrimonial sau nepatrimonial. O asemenea diferențiere realizată în funcție de natura folosului, pe de o parte, duce la o dezincriminare a unei categorii de acte de corupție care nu produc un folos nepatrimonial, iar, pe de altă parte, relevă faptul că legiuitorul, în mod implicit, acceptă și tolerează categoriile de acte de corupție care nu implică un folos patrimonial, ci nepatrimonial, ceea ce este contrar exigențelor statului de drept.

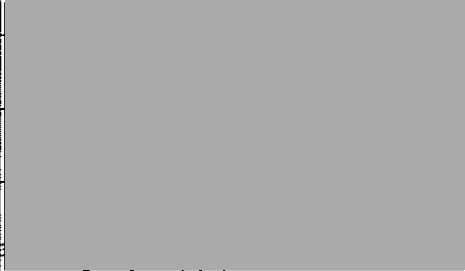
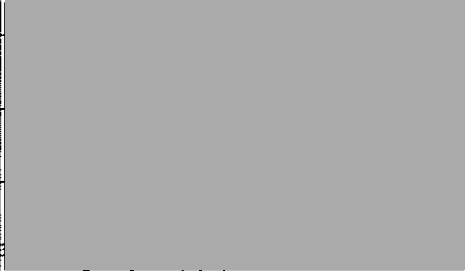
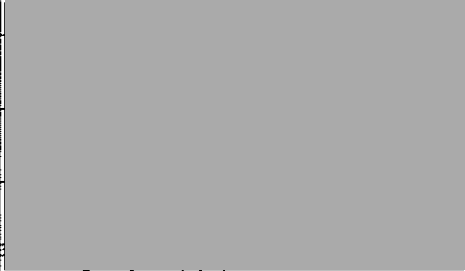
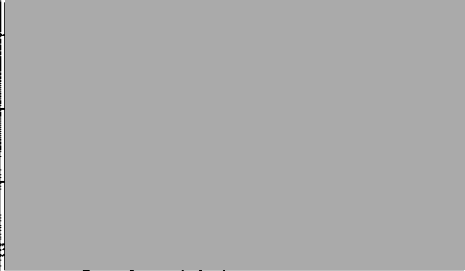

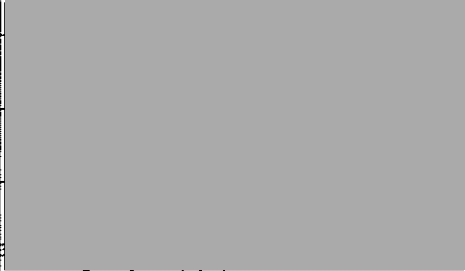

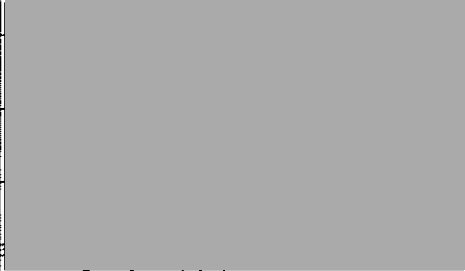

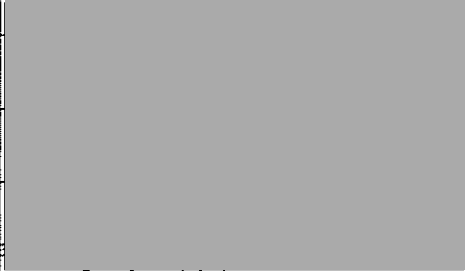

64. *În acest context, Curtea subliniază că revine organelor judiciare obligația de a administra probatoriul necesar pentru a demonstra legătura de cauzalitate între activitatea ilicită realizată și scopul urmărit pentru reținerea infracțiunii analizate. Legătura de cauzalitate, ca element al laturii obiective a infracțiunii, trebuie să rezulte în mod indubitabil din probele administrate.”*

Mai mult, alin.(2) al art.12 adaugă o nouă condiție de realizare a infracțiunii față de modalitatea reglementată de art.12 alin.(1) lit.a) teza I, în sensul că operațiunile financiare ca acte de comerț „trebuie să constituie o acțiune de intermediere în circulația bunurilor făcută în mod organizat și sistematic, în scopul obținerii de profit” ceea ce accentuează restrângerea sferei de aplicare a infracțiunii, constituind o încălcare evidentă a valorii sociale ocrotite prin norma de incriminare, respectiv „*relațiile sociale referitoare la cinstea, onestitatea persoanelor care, datorită funcției, atribuției sau însărcinării primite, trebuie să se abțină de la efectuarea de operațiuni*” (*Decizia CCR nr.700/2017, paragraf 22*). În raport cu această concluzie, considerăm că în aplicarea dispozițiilor art.147 alin.(4) din Constituție, în procedura de reexaminare legiuitorul avea obligația de a proceda la efectuarea corelărilor tehnico-normative concordant cu dispozițiile art.1 alin.(3) din legea fundamentală, astfel încât să fie respectată Decizia Curții Constituționale nr.584/2018, inclusiv considerentele atașate acesteia, fapt nerealizat, ceea ce atrage neconstituționalitatea articolului unic al Legii de modificare și completare a art. 12 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea,

descoperirea și sancționarea faptelor de corupție. Vă solicităm să constatați că articolul unic al legii criticate este neconstituțional deoarece încalcă dispozițiile art.147 alin.(4) și ale art.1 alin.(3) din Constituția României.

În drept, ne întemeiem sesizarea atât pe dispozițiile art. 133 alin. (3) din Regulamentul Camerei Deputaților, cât și pe dispozițiile art. 15 alin (1) și (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

**Tabel cu semnatarii Sesizării Curții Constituționale a României cu privire
la Legea pentru completarea art.12 din Legea nr.78/2000 pentru
prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție
(PL-x nr. 340/2018)**

Nr. Crt.	Nume	Semnătura
1.	Turcan Raluca	
2.	Andronache Gabriel	
3.	Achiței Vasile Cristian	
4.	Alexe Costel	
5.	Anastase Roberta Alma	
6.	Ardelean Ben Oni	
7.	Balan Ioan	
8.	Bica Dănuț	
9.	Bodea Marius	
10.	Bode Lucian Nicolae	
11.	Boroianu Robert Aurel	
12.	Buican Cristian	
13.	Bumb Sorin-Ioan	
14.	Calista Mara Daniela	
15.	Cherecheș Florica	
16.	Cherecheș Viorica	
17.	Cozmanciuc Mugur	
18.	Culeafă Mihai	
19.	Cupșa Ioan	
20.	Dobre Victor Paul	
21.	Dobrovie Matei-Adrian	

22.	Fădor Angelica	
23.	Gheorghe Daniel	
24.	Gheorghe Tinel	
25.	Gheorghiu Bogdan	
26.	Ghilea Gavrilă	
27.	Giugea Nicolae	
28.	Gudu Vasile	
29.	Heiuș Lucian	
30.	Huțucă Bogdan Iulian	
31.	Ioniță Antoneta	
32.	Ionescu George	
33.	Leoreanu Laurențiu	
34.	Lungu Tudorița	
35.	Mareș Mara	
36.	Mihalescul Dumitru	
37.	Moldovan Sorin-Dan	
38.	Neagu Nicolae	
39.	Nicoară Romeo Florin	
40.	Olar Corneliu	
41.	Oprea Dumitru	
42.	Oros Nechita-Adrian	
43.	Palăr Ionel	
44.	Pirtea Marilen	
45.	Popescu Pavel	
46.	Popescu Virgil Daniel	

47.	Preda Cezar	
48.	Predoiu Marian-Cătălin	
49.	Prișcă Razvan Sorin	
50.	Raețchi Ovidiu- Alexandru	
51.	Răcuci Claudiu Vasile	
52.	Roman Florin Claudiu	
53.	Romanescu Cristinel	
54.	Săftoiu Ana- Adriana	
55.	Schelean-Somfelean Valeria Diana	
56.	Sitterli Ovidiu-Ioan	
57.	Sighiartău Robert Ionatan	
58.	Stamatian Vasile Florin	
59.	Stroe Ionut Marian	
60.	Șișcu George	
61.	Șovăială Constantin	
62.	Ștefan Ion	
63.	Știrbu Gigel Sorinel	
64.	Trăilă Cristina	
65.	Varga Glad-Aurel	
66.	Varga Vasile	
67.	Vîlceanu Dan	
68.	Voicu Mihai	

Tabel cu semnăturii pentru sesizare la Curtea Constituțională a proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție

NR.	DEPUTAT	SEMNĂTURĂ	PARTID
1.	BARNA ILIE-DAN		USR
2.	BENGA TUDOR-VLAD		USR
3.	BOTEZ MIHAI-CĂTĂLIN		USR
4.	BULAI IULIAN		USR
5.	CHICHIRĂU COSETTE-PAULA		USR
6.	COSMA LAVINIA-CORINA		USR
7.	DAN NICUȘOR-DANIEL		Afiliat USR
8.	DEHELEAN SILVIU		USR
9.	DRULĂ CĂTĂLIN		USR
10.	DURUȘ VLAD-EMANUEL		USR
11.	GHINEA CRISTIAN		USR
12.	ION STELIAN-CRISTIAN		USR
13.	IURIȘNIȚI CRISTINA-IONELA		USR
14.	LUPESCU DUMITRU		USR
15.	MOȘTEANU LIVIU-IONUȚ		USR
16.	NĂSUI CLAUDIU-IULIUS-GAVRIL		USR
17.	POP RAREȘ-TUDOR		USR
18.	POPESCU NICOLAE-DANIEL		USR
19.	PRISNEL ADRIAN-CLAUDIU		USR
20.	PRUNĂ CRISTINA-MĂDĂLINA		USR
21.	RĂDULESCU DAN-RĂZVAN		USR
22.	RODEANU BOGDAN-IONEL		USR
23.	SEIDLER CRISTIAN-GABRIEL		USR
24.	STANCIU-VIZITEU LUCIAN-DANIEL		USR
25.	UNGUREANU EMANUEL-DUMITRU		USR
26.	VLAD SERGIU-COSMIN		USR
27.	ZAINEA CORNEL		USR
28.			
29.			
30.			

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului

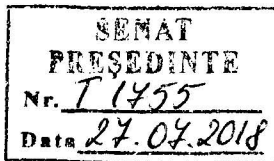
Calea 13 Septembrie nr.2, Intrarea B1, Sectorul 5, 050725, București, România

Telefon: (+40-21) 313.25.31; Fax: (+40-21) 312.54.80

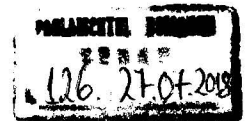
Internet: <http://www.ccr.ro> E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.1197A/2018

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDICTIONALĂ
NR. **7164** / **27 JUL 2018**

Domnului
Călin Constantin Anton POPESCU-TĂRICEANU
Președintele Senatului

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă trimitem, alăturat, în copie, sesizarea formulată de Președintele României referitoare la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea art.12 din Legea nr.78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție.

Vă adresăm rugămintea de a ne comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 11 septembrie 2018 (inclusiv în format electronic *Word* la adresa de mail ccr-pdv@ccr.ro), ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc la data de 25 septembrie 2018.

Vă asigurăm, domnule Președinte, de deplina noastră considerație.

Președinte,

prof. univ. dr. Valer DORNEANU

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

Dosar nr. 1197A/2018

R O M Â N I A

Administrația Prezidențială - Cabinetul Președintelui
CP1//256...../26.07.2018

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
REGISTRATURĂ JURISDIȚIONALĂ
NR. 7114 / 26 JUL 2018

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, 2018

Domnului VALER DORNEANU

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

În temeiul dispozițiilor art. 146 lit. a) din Constituție și ale art. 15 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, formulez următoarea

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE

asupra

Legii pentru modificarea și completarea art. 12 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție

Legea pentru modificarea și completarea art. 12 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție a fost trimisă de către Parlament Președintelui României în vederea promulgării la data de 10 iulie 2018.

Prin modul în care a fost dezbătută și adoptată, precum și prin conținutul normativ, Legea pentru modificarea și completarea art. 12 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție încalcă prevederile art. 1 alin. (5), ale art. 11 alin. (1), ale art. 61 alin. (2), precum și pe cele ale art. 66 alin. (2) și alin. (3) din Constituție, pentru motivele prezentate în cele ce urmează.

I. Motive de neconstituționalitate extrinsecă. Legea pentru modificarea și completarea art. 12 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție a fost dezbătută și adoptată de Camera Deputaților cu încălcarea prevederilor art. 61 alin. (2) coroborate cu cele ale art. 66 alin. (2) și (3) din Constituție

Legea pentru modificarea și completarea art. 12 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție a fost adoptată de Senat, în calitate de primă Cameră competentă, în ședința din data de 22 mai 2018 și de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională, în ședința din data de 4 iulie 2018. Precizăm că această lege a fost dezbătută și adoptată de Camera decizională în cadrul unei sesiuni extraordinare, convocată prin Decizia nr. 5 din 27 iunie 2018 pentru perioada 2 – 19 iulie a.c..

Legea dedusă controlului de constituționalitate a fost dezbătută și adoptată de Camera Deputaților, în calitate de Cameră decizională cu încălcarea dispozițiilor art. 61 alin. (2) coroborate cu cele ale art. 66 alin. (2) și (3) din Constituție întrucât, pe de o parte, a fost adoptată în cadrul unei sesiuni extraordinare a Camerei Deputaților neconstituțional întrunite, iar pe de altă parte, înscrierea acestei legi pe ordinea de zi a sesiunii extraordinare a acestei Camere s-a făcut prin încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 66 alin. (2).

Potrivit art. 61 din Constituție, Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare, fiind alcătuit din Camera Deputaților și din Senat.

Parlamentul își desfășoară activitatea în timp, respectiv în legislaturi, sesiuni, ședințe. Durata acestora este, de regulă, prevăzută chiar prin constituții. Astfel, Constituția României stabilește, în mod expres, durata legislaturii (art. 63) și a sesiunilor Parlamentului (art. 66) stabilind, totodată, și condițiile ce trebuie îndeplinite pentru ca actele dezbătute și adoptate de către Parlament în cursul unei legislaturi, respectiv în cursul sesiunilor ordinare sau extraordinare din cadrul legislaturii, precum și pe parcursul ședințelor desfășurate în cadrul acestora (art. 65) să fie adoptate în deplin acord cu normele și principiile stabilite de Legea fundamentală. Astfel, după cum s-a subliniat în doctrină, legislatura se suprapune, de regulă, cu durata mandatului Camerelor Parlamentului (cum este și cazul României), putând fi prelungită sau încetând în condițiile expres stabilite prin Legea fundamentală, iar ședințele reprezintă forma de constituire a Camerelor în reuniune plenară.

Ca formă principală de lucru, sesiunile parlamentare pot fi permanente sau periodice, regula fiind a acestora din urmă. Conform art. 66 alin. (1) din

Constituție, „Camera Deputaților și Senatul se întrunesc în două sesiuni ordinare pe an. Prima sesiune începe în luna februarie și nu poate depăși sfârșitul lunii iunie. A doua sesiune începe în luna septembrie și nu poate depăși sfârșitul lunii decembrie”.

De asemenea, sesiunile parlamentare pot fi ordinare și extraordinare. În conformitate cu prevederile Constituției, întrunirea într-o sesiune extraordinară se poate realiza la cerere sau de drept. Întrunirea de drept se face în caz de agresiune armată împotriva țării, în cazul instituirii stării de asediu sau de urgență sau în ipoteza depunerii de către Guvern spre aprobare a unei ordonanțe de urgență, dacă Parlamentul nu se află în sesiune. Dispozițiile art. 66 alin. (2) și (3) din Constituție reglementează situația întrunirii în sesiune extraordinară a Parlamentului României la cerere. Astfel, în conformitate cu aceste prevederi, Camera Deputaților și Senatul se întrunesc în sesiuni extraordinare la cererea Președintelui României, a biroului permanent al fiecărei Camere ori a cel puțin o treime din numărul deputaților sau al senatorilor. Alin. (3) al art. 66 din Constituție prevede care este autoritatea îndrituită să dispună convocarea Camerelor în sesiune ordinară sau extraordinară, stabilind pentru președinții celor două Camere ale Parlamentului atribuția de a convoca Senatul și Camera Deputaților în sesiune parlamentară.

Așadar, sesiunile parlamentare extraordinare pot fi convocate la cerere în condițiile expres stipulate de Legea fundamentală, respectiv: Parlamentul să fie între sesiunile ordinare, să existe o cerere a unui titular prevăzut în mod expres de art. 66 alin. (2) din Constituție (Președintele României, biroul permanent al fiecărei Camere sau o treime din numărul deputaților sau al senatorilor), urmată de o convocare a președinților Camerelor.

Sesiunea extraordinară se întrunește pentru o anumită ordine de zi, indicată în cererea de convocare și aprobată ulterior potrivit regulamentelor parlamentare. Astfel, potrivit art. 84 alin. (9) – (10) din Regulamentul Camerei Deputaților: „(9) Cererea de convocare a unei sesiuni extraordinare se face în scris și va cuprinde ordinea de zi, precum și perioada de desfășurare a sesiunii. Neaprobarea de către Cameră a ordinii de zi solicitate împiedică ținerea sesiunii extraordinare. (10) Convocarea Camerei Deputaților se face de către președintele acesteia. Președintele nu va lua în considerare cererile pentru convocarea unei sesiuni extraordinare care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la alin. (8) și (9).” Totodată, în conformitate cu art. 84 alin. (2) – (4) din Regulamentul Senatului „(2) Cererea de convocare a unei sesiuni extraordinare se face în scris și va cuprinde motivul, ordinea de zi propusă și durata de desfășurare a sesiunii extraordinare. (3) Convocarea se face de președintele Senatului. Președintele poate să nu ia în considerare cererile de convocare a unei sesiuni extraordinare, care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la alin. (1) și alin. (2). (4) Respingerea de către Senat a ordinii de zi propuse împiedică ținerea sesiunii extraordinare.”

Pe cale de consecință, pentru a fi considerate constituțional dezbătute și adoptate, inițiativele legislative adoptate de Parlament în cadrul unei sesiuni extraordinare trebuie să respecte, pe lângă normele constituționale procedurale prevăzute la art. 61 alin. (2) coroborate cu cele ale art. 75 și ale art. 76, și pe cele ale art. 66 alin. (2) și (3) din Constituție, ceea ce presupune ca acestea să fie dezbătute și adoptate într-o sesiune legal întrunită. Totodată, ele trebuie să fie înscrise pe ordinea de zi a respectivei sesiuni extraordinare, în caz contrar fiind încălcate dispozițiile art. 66 alin. (2) din Constituție. În opinia noastră, cele două condiții trebuie îndeplinite cumulativ, neîndeplinirea uneia dintre ele conducând, în mod automat, la neconstituționalitatea legii în cauză. Îndeplinirea acestor condiții trebuie verificată în cadrul procedurii de adoptare a unei legi, fiind intrinsec legate de procedura de legiferare.

Față de toate cele arătate, în cazul Legii pentru modificarea și completarea art. 12 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, niciuna dintre cele două condiții nu a fost îndeplinită, întrucât:

1. sesiunea extraordinară a Camerei Deputaților nu a fost legal întrunită;
2. înscrierea acestei legi pe ordinea de zi a sesiunii extraordinare a Camerei Deputaților s-a făcut prin încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 66 alin. (2); totodată, Legea pentru modificarea și completarea art. 12 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție nu se regăsește în cuprinsul Deciziei nr. 5/2018 de convocare a Camerei Deputaților în sesiune extraordinară.

1. Legea pentru modificarea și completarea art. 12 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție a fost dezbătută și adoptată de către Camera Deputaților în cadrul unei sesiuni extraordinare neconstituțional întrunită, întrucât: a) niciunul dintre subiectele care au dreptul, potrivit art. 66 alin. (2) din Constituție, de a cere întrunirea Camerelor în sesiune extraordinară nu a formulat o asemenea cerere; b) convocarea Camerei Deputaților în sesiune extraordinară s-a realizat de un alt subiect decât cel stabilit la art. 66 alin. (3) din Constituție.

a) Unul dintre punctele aflate pe ordinea de zi a Biroului permanent al Camerei Deputaților întrunit în ședința din data de 27 iunie a.c. a fost: „Proiect de Decizie privind convocarea Camerei Deputaților în sesiune extraordinară” (pct. 12 de pe ordinea de zi). Potrivit stenogramei ședinței Biroului permanent din data de 27 iunie a.c., obiectul dezbaterilor acestui punct de pe ordinea de zi l-a constituit proiectul deciziei președintelui Camerei Deputaților de convocare a Camerei Deputaților în sesiune extraordinară, iar nu proiectul unei decizii a Biroului permanent al acestei Camere, subiect îndrituit prin Constituție să solicite întrunirea acestui for în sesiune extraordinară.

Astfel, formula introductivă a deciziei președintelui Camerei Deputaților - „aprobată” de Biroul permanent - prevede expres: „Președintele Camerei Deputaților emite prezenta decizie.”; de asemenea, potrivit părții introductive a articolului unic al acestei decizii: „Camera Deputaților se convoacă în sesiune extraordinară în data de 2 iulie 2018, ora 14.00, pentru perioada 2-19 iulie 2018, cu următoarea ordine de zi: (...)”. Așadar, din analiza conținutului normativ al proiectului deciziei menționate rezultă că actul adoptat de Biroul permanent al Camerei Deputaților din data de 27 iunie a.c. nu este un act propriu al acestuia, ci o cerere directă a președintelui Camerei Deputaților de convocare a acestei Camere a Parlamentului în sesiune extraordinară.

În plus, din stenograma ședinței Biroului permanent al Camerei Deputaților din data de 27 iunie a.c. rezultă că participanții la această ședință au discutat în permanență despre o cerere a președintelui Camerei Deputaților de convocare în sesiune extraordinară și nu despre o cerere a Biroului permanent. Din aceeași stenogramă rezultă că despre o cerere a Biroului permanent în vederea convocării unei sesiuni extraordinare nu se discută nici în contextul concluziilor ședinței. Proiectul de decizie nu este supus în ansamblul său aprobării membrilor prezenți ai Biroului permanent (ci numai ordinea de zi a viitoarei sesiuni extraordinare), astfel încât să rezulte din acest vot o manifestare de voință a Biroului permanent în sensul formulării către președintele Camerei a cererii de convocare în sesiune extraordinară.

Dezbaterile și voturile exprimate de membrii Biroului permanent al Camerei Deputaților vizează un act pe care, într-o altă ordine de idei, Biroul permanent nici nu-l putea lua în discuție, întrucât acesta ar fi trebuit să succeadă deciziei/hotărârii Biroului permanent de convocare în sesiune extraordinară și nu să o preceadă. Întrucât nu a formulat o cerere proprie, Biroul permanent al Camerei Deputaților nici nu a putut reține – în mod firesc, de altfel – între hotărârile/deciziile sale altceva decât aprobarea cu modificări a proiectului de decizie a președintelui Camerei Deputaților. În raport cu proiectul de decizie a Președintelui Camerei Deputaților aprobat în ședința din 27 iunie a.c., Biroul permanent al Camerei Deputaților nu a adoptat și nu a emis un act propriu care să reprezinte propria sa manifestare de voință în sensul formulării unei cereri de convocare a Camerei Deputaților în sesiune extraordinară.

Așa cum a reținut și Curtea Constituțională în jurisprudența sa, autonomia regulamentară dă dreptul Camerelor Parlamentului de a dispune cu privire la propria organizare și procedurile de desfășurare a lucrărilor parlamentare. Ea constituie expresia statului de drept, a principiilor democratice și poate opera exclusiv în cadrul limitelor stabilite de Legea fundamentală. Autonomia regulamentară nu poate fi exercitată în mod discreționar, abuziv, cu încălcarea atribuțiilor constituționale ale Parlamentului sau a normelor imperative privind procedura parlamentară. Normele regulamentare reprezintă instrumentele juridice

care permit desfășurarea activităților parlamentare în scopul îndeplinirii atribuțiilor constituționale ale forului legislativ și trebuie interpretate și aplicate cu bună-credință și în spiritul loialității față de Legea fundamentală (Decizia Curții Constituționale nr. 209/2012).

Manifestarea de voință a Biroului permanent de a cere convocarea Parlamentului în sesiune extraordinară trebuie să se concretizeze într-o cerere. Aceasta este o cerință constituțională, cu privire la care Regulamentul Camerei Deputaților precizează că trebuie să îmbrace forma scrisă (art. 84 alin. 9). Prin urmare, o asemenea cerere nu trebuie și nu poate să rezulte doar din discuții, să fie dedusă ori să fie expresia/consecința voturilor exprimate în cadrul unei ședințe a Biroului permanent al Camerei Deputaților și nici nu poate să fie dedusă pe cale de interpretare din operațiunea „aprobării” unui alt act.

Or, în cazul de față această cerere nu există și, prin urmare, una dintre cerințele constituționale ale întrunirii Camerei Deputaților în sesiune extraordinară nu a fost îndeplinită. Pe cale de consecință, lipsa unei solicitări valabil formulate de către unul dintre titularii prevăzuți la art. 66 alin. (2) din Constituție a condus la lipsa din cuprinsul Deciziei nr. 5/2018 de convocare a Camerei Deputaților în sesiune extraordinară a oricărei mențiuni cu privire la actul declanșator al procedurii de convocare în sesiune extraordinară a Camerei Deputaților. Contrar dispozițiilor art. 66 alin. (2) din Constituție, convocarea și întrunirea Camerei Deputaților în sesiunea extraordinară în perioada 2-19 iulie 2018 nu s-a făcut la cererea Biroului permanent al acestei Camere și nici a altui subiect de drept stabilit prin Constituție, aspect ce pune în discuție însăși validitatea sesiunii extraordinare a Camerei Deputaților, cu consecința neconstituționalității Legii pentru modificarea și completarea art. 12 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție dezbătută și adoptată în cadrul acestei sesiuni.

Practica parlamentară nu poate fi invocată. Prin comparație, în aplicarea aceluiași prevederi constituționale și regulamentare (dispozițiile art. 84 alin. 8-10 din Regulamentul Camerei Deputaților și ale art. 84 alin. 2 și 3 din Regulamentul Senatului fiind, practic, identice), Biroul permanent al Senatului – întrunit în ședința din data de 28 iunie a.c. – a luat în discuție un proiect de cerere a Biroului permanent al acestei Camere de convocare în sesiune extraordinară. În urma dezbaterilor, Biroul permanent al Senatului a adoptat Hotărârea nr. 12/2018 prin care se cere expres președintelui Senatului convocarea acestei Camere în sesiune extraordinară, fiind indicate ora convocării, perioada, obiectul sesiunii extraordinare, precum și programul de lucru. Așadar, Senatul a procedat complet diferit. Spre deosebire de Camera Deputaților, Biroul permanent al Senatului și-a manifestat fără echivoc voința – exprimată și într-un act distinct – prin care acest subiect de drept solicită președintelui Senatului convocarea acestei

Camere a Parlamentului, în conformitate cu prevederile art. 66 alin. (2) din Constituție, în sesiune extraordinară.

b) Potrivit art. 66 alin. (3) din Constituție, convocarea Camerelor în sesiune extraordinară se face de către președinții acestora. Totodată, potrivit art. 35 alin. (2) din Regulamentul Camerei Deputaților, vicepreședinții conduc activitatea Biroului permanent și a plenului Camerei Deputaților, la solicitarea președintelui sau, în absența acestuia, prin decizie a președintelui Camerei Deputaților. Din analiza dispozițiilor menționate, precum și a celor ale art. 84 alin. (10) teza a II-a din Regulamentul Camerei Deputaților, rezultă că președintele Camerei Deputaților are atribuția constituțională de a convoca, prin decizie, Camera în sesiune extraordinară, având – în virtutea dispozițiilor regulamentare – un drept și, în egală măsură, o obligație de a analiza cererile de convocare în sesiune extraordinară, putându-le cenzura în măsura în care acestea nu îndeplinesc condițiile de a fi promovate. Totodată, în măsura în care o asemenea cerere este promovată și, din diferite motive, președintele Camerei Deputaților și-a delegat atribuțiile, vicepreședintele căruia i-au fost delegate atribuțiile poate emite și decizia de convocare în sesiune extraordinară. În opinia noastră, o asemenea soluție este absolut firească, întrucât Camerele nu pot fi ținute în îndeplinirea atribuțiilor lor constituționale de absența președintelui Camerei.

În cazul de față însă, președintele Camerei Deputaților nu își delegase atribuțiile, în Monitorul Oficial o asemenea decizie nefiind publicată. Prin urmare, în lipsa unui act care să certifice manifestarea de voință a președintelui Camerei în sensul delegării propriilor atribuții către un vicepreședinte, decizia de convocare a Camerei Deputaților în sesiune extraordinară nu putea fi semnată de unul dintre vicepreședinți. Acestuia îi puteau fi încredințate, în temeiul dispozițiilor art. 35 alin. (2) din Regulamentul Camerei Deputaților, atribuții legate de conducerea ședinței de Birou permanent în care se discuta o asemenea cerere, însă, în aplicarea art. 66 alin. (3) din Constituție, o asemenea competență putea fi exercitată de un vicepreședinte numai în măsura în care i-ar fi fost anterior expres delegate atribuțiile de președinte al Camerei Deputaților, prin decizie, de către acesta din urmă.

Încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 66 alin. (3) din Constituție este cu atât mai evidentă cu cât la Senat, președintele Senatului și-a delegat atribuțiile pentru ziua de 28 iunie a.c. (Decizia Președintelui Senatului nr. 8 din 27 iunie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 534 din 27 iunie 2018); numai ca o consecință a acestei delegări, Decizia nr. 9/2018 de convocare a Senatului în sesiune extraordinară a fost semnată de un vicepreședinte al Senatului, respectiv chiar de cel căruia președintele Senatului îi delegase atribuțiile.

În temeiul dispozițiilor constituționale ale art. 66 alin. (2) și (3) din Constituție, convocarea Camerelor în sesiuni se face de președinții acestora, ca

expresie a autonomiei parlamentare. Ca urmare a îndeplinirii condițiilor prevăzute de art. 66 alin. (1) și (2), competența președinților celor două Camere de a le convoca este una legată, în virtutea căreia stabilesc ziua de deschidere a sesiunii, cea consacrată primei ședințe a sesiunii extraordinare, precum și ora de deschidere a lucrărilor. În doctrină s-a precizat că încălcarea de către președinți a obligației de convocare, în afară de faptul că antrenează răspunderea lor în fața Camerei, are ca urmare posibilitatea Camerelor de a se întruni din proprie inițiativă. În situația de față însă, în absența unei hotărâri a Biroului permanent al Camerei Deputaților, aceasta nu putea decide din oficiu întrunirea în sesiunea extraordinară. În plus, ne aflăm într-o cu totul altă ipoteză: aceea în care o atribuție constituțională expres stabilită în sarcina președintelui Camerei a fost exercitată în numele său de către o altă persoană, fără o justificare reală și fără vreo împuternicire legală.

În absența unei cereri de întrunire a Camerei Deputaților formulate de unul dintre subiectele expres și limitativ indicate la art. 66 alin. (2) din Constituție și în condițiile unei decizii de convocare a acestei Camere care nu reprezintă manifestarea de voință a subiectului indicat la art. 66 alin. (3) din Constituție, una dintre condițiile procedurale esențiale – respectiv aceea a dezbaterii și adoptării legilor în cadrul unei sesiuni parlamentare valabil întrunite – nu a fost îndeplinită, aspect de natură să atragă neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea art. 12 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție.

2. Potrivit Deciziei nr. 5 din 27 iunie 2018, convocarea sesiunii extraordinare a Camerei Deputaților în perioada 2-19 iulie 2018 s-a făcut pentru o ordine de zi cu 30 de puncte, în cuprinsul căreia Legea pentru modificarea și completarea art. 12 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție nu era expres înscrisă.

Potrivit Constituției și Regulamentului, în ședința din data de 2 iulie a.c., plenul Camerei Deputaților a procedat mai întâi la votarea ordinii de zi a sesiunii extraordinare. Însă, potrivit stenogramei ședinței Camerei Deputaților, după aprobarea ordinii de zi a sesiunii extraordinare astfel cum a fost propusă de Biroul permanent și de Comitetul ordinii de zi, la cererea unui singur deputat s-a completat ordinea de zi a sesiunii extraordinare, cu 3 inițiative legislative, respectiv cu proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție (PL-x 340/2018), precum și cu propunerea legislativă pentru modificarea și completarea alin. 3 al art. 169¹ din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial nr. 852, din 20 decembrie 2010 (Pl-x 245/2017) și proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 15/2017 pentru modificarea și

completarea Ordonanței Guvernului nr. 58/1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România (PL-x 509/2017)¹.

Această propunere a fost votată, după care, cu această completare s-a supus la vot întreaga ordine de zi a sesiunii extraordinare a Camerei Deputaților care, cu toate aceste completări, a fost aprobată.

Fiind o sesiune extraordinară, Camerele nu pot dezbate o altă problemă decât aceea ce a făcut obiectul cererii, deoarece, altminteri, s-ar încălca chiar caracterul „excepțional” al sesiunii. De aceea, dacă s-ar cere dezbateră unei asemenea probleme, este necesară o nouă convocare, chiar dacă aceasta ar avea sensul unei completări a convocării inițiale. Cu alte cuvinte, dacă în timpul sesiunii ordinare competența Parlamentului este deplină, în timpul unei sesiuni extraordinare, competența Parlamentului este limitată nu numai în timp, dar și în sens material, aceasta fiind deosebirea de principiu față de o sesiune ordinară. Prin urmare, în cursul unei sesiuni parlamentare (ordinare sau extraordinare) Parlamentul își exercită competența sa constituțională în limitele prevăzute de Legea fundamentală, iar în afara sesiunii, chiar dacă Camerele s-ar întruni, în lipsa îndeplinirii condițiilor constituționale, parlamentarii nu pot dezbate și adopta un act valabil.

Sesiunea extraordinară se întrunește pentru o ordine de zi clar indicată în cererea de convocare și aprobată ulterior, potrivit regulamentului. Camerele nu pot dezbate alte subiecte decât cele care au făcut expres obiectul convocării, întrucât altfel s-ar încălca tocmai caracterul „excepțional” al sesiunii, precum și dispozițiile art. 66 alin. (1) din Constituție. În consecință, într-o astfel de situație, era necesară o nouă convocare, în sensul completării convocării inițiale, cu parcurgerea procedurilor enunțate în mod clar de Legea fundamentală: o cerere a Biroului permanent exprimată printr-o hotărâre a acestuia, urmată de o decizie care să completeze decizia de convocare a Președintelui Camerei Deputaților în sesiune extraordinară. Or, contrar art. 66 alin. (2) și dispozițiilor art. 84 din Regulamentul Camerei Deputaților, aceste propuneri de completare a ordinii de zi a sesiunii

¹ Potrivit stenogramei ședinței Camerei Deputaților din data de 2 iulie a.c., domnul deputat Vasile-Daniel Suci, în calitate de lider al grupului parlamentar al PSD din Camera Deputaților a solicitat: „Întrucât s-a adoptat proiectul ordinii de zi pentru sesiunea extraordinară (...) vă solicit ca PL-x 245/2017, **nu este pe ordinea de zi** - Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea alin. 3 al art. 169¹ din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial nr. 852, din 20 decembrie 2010 - să fiți de acord să figureze pe ordinea de zi, la poziția imediat următoare, adică la poziția (...) La fel, PL-x 509/2017, raportul este depus - Proiectul de Lege privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 15/2017 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 58/1998 privind organizarea și desfășurarea activității de turism în România - pe poziția următoare. Și, la fel, PL-x 340/2018 - Proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție - pe poziția următoare. (...)” -

extraordinare nu au făcut obiectul unei cereri de convocare a sesiunii extraordinare și nici nu se regăsesc (cum de altfel și subliniază autorul propunerii) pe decizia de convocare a Camerei Deputaților în sesiune extraordinară.

Mai mult, propunerea de completare a ordinii de zi a sesiunii extraordinare la cererea unui singur deputat este și inadmisibilă, întrucât potrivit art. 66 alin. (2) din Constituție aceasta poate proveni numai de la o treime dintre deputați și nu de unul singur. În mod evident, prin includerea celor trei inițiative legislative – între care și legea criticată - în ordinea de zi a sesiunii extraordinare a Camerei Deputaților și aprobarea acesteia în întregul său, aceasta a fost viciată în ansamblul său.

La punctele 28 și 29 din Decizia nr. 5/2018 se menționează și următoarele categorii de inițiative legislative ca fiind incluse pe ordinea de zi a sesiunii extraordinare: „28. inițiative legislative adoptate de Senat în calitate de primă Cameră sesizată”, respectiv: „29. inițiative legislative înregistrate la Biroul permanent al Camerei Deputaților”. Aceste două puncte includ pe ordinea de zi a sesiunii extraordinare două categorii determinabile de propuneri legislative, și nu o serie de propuneri expres determinate. Considerăm că o astfel de formulare generică, fără precizarea clară și fără echivoc a unor propuneri legislative determinate ce sunt incluse pe ordinea de zi a unei sesiuni extraordinare a Parlamentului încalcă caracterul „extraordinar”/excepțional al sesiunii, care presupune convocarea Parlamentului pentru adoptarea unor inițiative legislative în mod clar individualizate prin cererea și prin actul subsecvent de convocare și intră în conflict cu cerințele configurării cu claritate a obiectului sesiunii extraordinare, în acord cu competența funcțională a Parlamentului, astfel cum este aceasta reglementată prin Constituție. Totodată pot conduce la ideea că, practic prin intermediul lor Camera Deputaților și-a deschis efectiv posibilitatea dezbaterii în sesiune extraordinară a oricărei inițiative legislative cu eludarea condițiilor constituționale de la art. 66 alin. (2) și (3). Or, nu acesta este sensul avut în vedere de membrii Camerei Deputaților, care au înțeles că generalitatea formulării pct. 28 și pct. 29 impunea determinarea cu claritate a ordinii de zi a sesiunii extraordinare.

În mod firesc, nimic nu ar fi împiedicat Camera Deputaților să dezbată orice inițiativă legislativă depusă (în calitate de primă Cameră competentă sau de Cameră decizională) în sesiune extraordinară. Însă în conformitate cu dispozițiile art. 66 alin. (2) și (3), aceasta se putea realiza numai prin modificarea ordinii de zi a sesiunii extraordinare la cererea unuia dintre titularii prevăzuți la art. 66 alin. (2) din Legea fundamentală, cu consecința modificării și a deciziei de convocare.

Față de cele arătate, Camera Deputaților, contrar competenței sale funcționale, astfel cum este stabilită prin Capitolul I al Titlului III din Legea fundamentală, a dezbătut și a adoptat Legea pentru modificarea și completarea art. 12 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea

faptelor de corupție, fără ca aceasta să fi fost inclusă pe ordinea de zi a sesiunii extraordinare a Camerei Deputaților din perioada 2-19 iulie cu respectarea prevederilor art. 66 din Constituție.

II. Motive de neconstituționalitate intrinsecă. Art. unic pct. 1 din Legea pentru modificarea și completarea art. 12 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție încalcă prevederile art. 1 alin. (5) și ale art. 11 alin. (1) din Constituție

Legea supusă controlului de constituționalitate modifică și completează articolul 12 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, după cum urmează:

1. La articolul 12, partea introductivă a alineatului (1) se modifică și va avea următorul cuprins: „Art. 12 – (1) Sunt pedepsite cu închisoarea de la unu la 5 ani următoarele fapte, dacă sunt săvârșite în scopul obținerii pentru sine de bani, bunuri ori alte foloase materiale necuvenite:”

2. La articolul 12, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (2), cu următorul cuprins: „(2) În sensul prezentei legi, operațiunile financiare constau în operațiuni care antrenează circulația de capital, operațiuni de bancă, de schimb valutar sau de credit, operațiuni de plasament, în burse, în asigurări, în plasament mutual ori privitor la conturile bancare și cele asimilate acestora, tranzacții comerciale interne și internaționale. Pentru a fi efectuate ca acte de comerț, operațiunile financiare trebuie să constituie o acțiune de intermediere în circulația bunurilor făcută în mod organizat și sistematic, în scopul obținerii de profit.”

În calitate de Cameră decizională, Camera Deputaților a dezbătut și a adoptat legea criticată în ședința din data de 4 iulie 2018. În cursul aceleiași ședințe și tot în calitate de Cameră decizională, Camera Deputaților a adoptat și Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și a Legii nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, prin care a fost abrogat art. 13² din Legea nr. 78/2000 (art. III). Cu alte cuvinte, în aceeași zi, Camera Deputaților a adoptat modificări ale aceluiași act normativ, prin două proiecte diferite de acte normative (Pl-x 340/2018 și Pl-x 406/2018), din care unele sunt discordante unele față de altele.

În ceea ce privește modificarea alin. (1) al art. 12, potrivit căruia: „sunt pedepsite cu închisoarea (...) dacă sunt săvârșite în scopul obținerii pentru sine de bani, bunuri ori alte foloase materiale necuvenite”, menționăm că, referitor la natura „foloaselor necuvenite”, limitate în legea criticată doar la categoria

foloaselor „materiale”, art. 11 alin. (1) din Constituție arată că „Statul român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte”.

În acest sens, Curtea Constituțională a statuat în jurisprudența sa (Decizia nr. 536/2016) că „importanța și necesitatea reglementărilor în materia combaterii corupției și promovării integrității în sectorul public, în cadrul sistemului normativ național, sunt cunoscute și acceptate, aceste reglementări reprezentând răspunsul la o cerință reală a societății românești și o componentă de bază a dialogului României cu partenerii săi europeni, în cadrul procesului de evaluare a modului de îndeplinire a obligațiilor asumate de aceasta ca stat membru al Uniunii Europene.”

De asemenea, în Decizia nr. 2/2014, Curtea Constituțională a statuat că „Fenomenul corupției este considerat a fi una dintre cele mai grave amenințări cu privire la instituțiile statului de drept, democrație, drepturile omului, echitatea și justiția socială, cu efecte negative asupra activității autorităților și instituțiilor publice și asupra funcționării economiei de piață. Corupția se constituie într-un obstacol al dezvoltării economice a statului și compromite stabilitatea instituțiilor democratice și fundamentul moral al societății. În consecință, în ultima perioadă, politica penală declarată a statului a fost aceea de a intensifica eforturile în scopul adoptării unor acte normative în materia combaterii corupției, care, printre altele, să prevadă incriminarea coordonată a tuturor infracțiunilor de corupție la toate nivelurile autorităților și instituțiilor statului. În raport cu critica de neconstituționalitate formulată, menționăm că, în vederea combaterii fenomenului corupției și asigurării integrității în viața publică, România a ratificat, prin Legea nr. 365/2004, Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției, adoptată la New York la 31 octombrie 2003, care prevede că fiecare stat parte elaborează și aplică sau are în vedere, conform principiilor fundamentale ale sistemului său juridic, politici de prevenire a corupției eficiente și coordonate care favorizează participarea societății și care reflectă principiile de stat de drept, buna gestiune a problemelor politice și bunurile publice, de integritate, transparență și responsabilitate (art. 5 par. 1). Potrivit Convenției ONU împotriva corupției, „fiecare stat parte trebuie să încurajeze în mod special integritatea, cinstea și răspunderea agenților publici, conform principiilor fundamentale ale sistemului său juridic, sens în care va aplica, în cadrul propriilor sisteme instituționale și juridice, coduri sau norme de conduită pentru exercitarea corectă, onorabilă și corespunzătoare a funcțiilor publice” (art. 8 par. 1 și 2). Art. 18 al acestui instrument internațional, făcând referire la traficul de influență, precizează că „Fiecare stat parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru atribuirea caracterului de infracțiune, în cazul în care actele au fost săvârșite cu intenție: a) faptei de a promite, de a oferi ori de a da unui agent public sau oricărei alte persoane, direct ori indirect, un folos necuvenit, cu scopul ca

respectivul agent sau respectiva persoană să abuzeze de influența sa reală ori presupusă, în vederea obținerii de la o autoritate administrativă sau de la o autoritate publică a statului parte a unui folos necuvenit pentru instigatorul inițial al actului sau pentru oricare altă persoană; b) faptei unui agent public sau a unei alte persoane de a solicita ori de a accepta, direct sau indirect, un folos necuvenit pentru sine sau pentru o altă persoană, cu scopul de a abuza de influența sa reală ori presupusă, în vederea obținerii unui folos necuvenit de la o autoritate administrativă sau de la o autoritate publică a statului parte”.

Definiția dată traficului de influență în cuprinsul Convenției ONU împotriva corupției nu face o distincție între tipurile de foloase, materiale sau nemateriale, condiția fiind ca acesta să fie un „folos necuvenit”.

În mod corelativ, nici definiția dată de Codul penal în vigoare infracțiunii de trafic de influență nu face distincție între foloase materiale sau nemateriale. Astfel, potrivit art. 291 Cod penal: „Pretinderea, primirea ori acceptarea promisiunii de bani sau alte foloase, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, săvârșită de către o persoană care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public și care promite că îl va determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani”.

Prin modificările realizate de legea supusă controlului de constituționalitate se consacră însă posibilitatea de a obține foloase nemateriale, care pot îmbrăca diverse forme și prin aceasta, urmare a noii reglementări, sunt scoase din sfera ilicitului penal, în mod nejustificat, multiple activități (menționăm cu titlu de exemplu, oferirea unui titlu sau a unei distincții, avansarea în carieră, oferirea unui loc eligibil pe liste de candidaturi ale unui partid în cazul unor alegeri locale sau parlamentare etc.).

În al doilea rând, după cum arătam anterior, în cadrul ședinței în care a adoptat legea supusă controlului de constituționalitate, a fost adoptată și Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, precum și a Legii nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție (Pl-x 406/2018, aflată în control *a priori* de constituționalitate). Astfel, la art. I pct. 47 din această ultimă lege, articolul 291 alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins: „(1) Pretinderea, primirea ori acceptarea promisiunii de bani sau alte foloase materiale, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, săvârșită de către o persoană care are influență sau lasă să se creadă că are influență asupra unui funcționar public și care promite că îl va determina pe acesta, promisiune urmată de intervenția la acel funcționar pentru a îl determina să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri, se pedepsește cu închisoarea de la 2 la 7 ani.”

Din această perspectivă, apreciem că legiuitorul dă dovadă de inconsecvență și incoerență legislativă, folosind în cazul infracțiunilor asimilate celor de corupție sintagma „pentru sine sau pentru altul” în cuprinsul unui act normativ (Pl-x 406/2018), iar în cuprinsul altuia făcând referire la obținerea doar „pentru sine” a folosului material necuvenit (Pl-x 340/2018) – cu atât mai mult cu cât ambele acte normative fiind adoptate în aceeași zi.

Revenind la legea supusă controlului de constituționalitate, modificarea art. 12 alin. (1) în sensul precizării scopului obținerii folosului „doar pentru sine” încalcă art. 18 lit. b) din Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției, adoptată la New York la 31 octombrie 2003, ratificată de Statul român prin Legea nr. 365/2004. Potrivit acestor dispoziții, „Fiecare stat parte adoptă măsurile legislative și alte măsuri care se dovedesc a fi necesare pentru atribuirea caracterului de infracțiune, în cazul în care actele au fost săvârșite cu intenție (...) b) faptei unui agent public sau a unei alte persoane de a solicita ori de a accepta, direct sau indirect, un folos necuvenit pentru sine sau pentru o altă persoană cu scopul de a abuza de influența sa reală ori presupusă, în vederea obținerii unui folos necuvenit de la o autoritate administrativă sau de la o autoritate publică a statului parte”. Prin aceasta, apreciem că sunt încălcate prevederile art. 11 alin. (1) din Constituție, potrivit cărora „Statul român se obligă să îndeplinească întocmai și cu bună-credință obligațiile ce-i revin din tratatele la care este parte”, pentru considerentele expuse anterior.

De asemenea, sunt încălcate și prevederile art. 1 alin. (5) din Constituție sub aspectul calității și previzibilității legii, dat fiind că norma de incriminare din cuprinsul art. 12 alin. (1) nu este suficient de riguroasă pentru a asigura destinatarilor săi coerența și previzibilitatea legii penale. În acest sens, Curtea Constituțională a statuat că „legea trebuie să definească în mod clar infracțiunile și pedepsele aplicabile, această cerință fiind îndeplinită atunci când un justițiabil are posibilitatea de a cunoaște, din însuși textul normei juridice pertinente, la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe și în urma obținerii unei asistențe judiciare adecvate, care sunt actele și omisiunile ce pot angaja răspunderea sa penală și care este pedeapsa pe care o riscă în virtutea acestora”. (Decizia nr. 489/2016).

Ca atare, pentru argumentele expuse anterior, actul normativ criticat contravine art. 1 alin. (5) din Legea fundamentală, sub aspectul coerenței, clarității și previzibilității.

În considerarea argumentelor, vă solicit să admiteți sesizarea de neconstituționalitate și să constatați că Legea pentru modificarea și completarea art. 12 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție este neconstituțională.

**PREȘEDINȚELE ROMÂNIEI
KLAUS - WERNER IOHANNIS**